

سنوالات درس: فارسی 2		باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان گیلان	وقت آزمون : 70 دقیقه
نام و نام خانوادگی دانش آموز:		آموزش و پرورش شهرستان تالش دبیرستان دخترانه غیر دولتی یکان	ساعت برگزاری:
نوبت اول- دی ماه 99			تاریخ امتحان: / 10 / 99
پایه تحصیلی: یازدهم مشترک همه رشته های متوسطه			
ردیف	سؤالات	تعداد صفحات 3	بارم
	<p>قلمرو زبانی : (7/5 نمره)</p> <p>1- ابیات زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید .</p> <p>« زرخندان فرو برده چندی به جیب نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش برو شیر درنده باش ای <u>دغل</u> مینداز خود را چو روباه شل »</p> <p>الف) در بیت های بالا ، برای هر یک از روابط معنایی « تناسب » و « تضاد » جفت واژه ای بیابید .</p> <p>ب) در بیت سوم ، کدام واژه دارای نقش تبعی است ؟</p> <p>پ) نقش ضمایر (ش) به ترتیب در واژه های « صبرش » و « محرابش » چیست ؟</p> <p>ت) بیت چهارم چند جمله است ؟</p> <p>ث) واژه های مشخص شده در بیت های بالا چه نقش دستوری دارند ؟</p> <p>2- در عبارت زیر ، نوع ساخت واژه های مشخص شده را بنویسید .</p> <p>« مولانا در دمشق ، پیوسته به افغان و زاری و <u>بی قراری</u> ، شمس را از هر کوی و برزن <u>جست و جو</u> می کرد و نمی یافت .</p> <p>از سر اشتیاق ناله بر می آورد و <u>غم انگیز</u> می سرود. »</p> <p>3- برای هر یک از واژه های مقابل ، یک مترادف بنویسید . صعب : زهد :</p> <p>4- معنی واژگان مشخص شده را بنویسید . (هر واژه 0/25 نمره)</p> <p><u>نژند آن دل که او خواهد نژندش</u> ابلیس پر تلبیس گرد او طواف می کرد</p> <p>در پی اش <u>القصه</u> در آن <u>مرغزار</u> رفت بر این قاعده روزی سه چار</p> <p>هم ز <u>فرّ شمس</u> باشد این سبب همه <u>ادبارها</u> ، اقبال گردد</p>		
1			
0/25			
0/5			
0/5			
0/5			
0/75			
1			
1/5			

8- در عبارت های زیر غلط های املایی را بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید .

1/5 « ابلیس پر تلبیس یک باری گرد او تواف کرد . چون ابلیس گرد غالب آدم بر آمد هر چیز را که بدید دانست که چیست.

آن گاه آگاه شدند که قرغه خاست شد . بانگ وحزاهز و غریو خاست . امیر برخواست و هنر آن بود که کشتی های دیگر به او نزدیک بودند .

قلمرو ادبی (4 نمره)

1- عبارت زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید .

« پس از ابر کرم ، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل دل کرد . »

1 الف) دو اضافه تشبیهی در عبارت بالا بیابید

0/5 ب) کدام واژگان در عبارت بالا، آرایه ی سجع به وجود آورده اند ؟

1 2- در هر یک از عبارت های مشخص شده زیر چه آرایه ای به کار رفته است ؟
عشق حالی دو اسبه می آمد گفت : خانه ی آب و گل من می سازم

0/5 از این سدّ روان در دیده ی شاه ز هر موجی هزاران نیش می رفت .

0/5 ز رخسارش فرو می ریخت اشکی بنای زندگی بر آب می دید

0/25 3- هر یک از ابیات زیر ، منسوب به کدام شاعر است ؟
الف) ناز تو و نیاز تو ، شد همه دلپذیر من تا ز تو دلپذیر شد ، هستی ناگزیر من

0/25 ب) چون شیر به خود سپه شکن باش فرزند خصال خویشان باش

قلمرو فکر 8/5 نمره)

1- ابیات و عبارات زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید .

اگر یک لحظه امشب دیر جنبد	سپیده دم جهان در خون نشیند
به آتش های ترک و خون تازیک	ز رود سند تا جیحون نشیند
در آن دریای خون در قرص خورشید	غروب آفتاب خویشان دید
در آن دریای خون در دشت تاریک	به دنبال سر چنگیز می گشت
چو لشکر گرد بر گردش گرفتند	چو کشتی بادپا در رود افکند

« و این مرد بزرگ و دبیر کافی ، به نشاط قلم در نهاد تا نزدیک نماز پیشین ، از این مهمات فارغ شده بود . »

1

الف (منظور از « آتش های ترک و خون تازیک » چیست ؟.....

1

ب (مقصود از « دریای خون» به ترتیب در بیت سوم و چهارم چه می باشد ؟.....

0/5

پ (در بیت آخر منظور از « بادپا » چیست ؟

0/5

ت) « دبیر کافی » به چه معناست ؟.....

0/5

ث) مقصود از عبارت « به نشاط قلم در نهاد » چه می باشد ؟

0/5

ج (معادل امروزی « نماز پیشین » چیست ؟

2- اشعار و عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید .

گو یارب از این گزاف کاری توفیق دهم به رستگاری

1

گر من نظری به سنگ بر ، بگمارم از سنگ ، دلی سوخته بیرون آرم

1

و امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید .

1

تا خویشان را ضیعتکی حلال خردند و فراغ تر بتوانند زیست .

1

0/5

شما در این آینه ، نقش های بوقلمون ببینید

جمع

20

نمره

دلنان شاد و غم هایتان بر باد

